



Trend harga makanan di luar

Perubahan corak perbelanjaan serta kecenderungan rakyat Malaysia untuk makan di luar memberi kesan kepada perubahan harga makanan yang dijual. Secara lazimnya, perubahan harga barangan dan perkhidmatan di pasaran diukur menggunakan Indeks Harga Pengguna (IHP) yang memberi maklumat mengenai kenaikan purata dalam harga dengan andaian bahawa :

- i. Wujudnya keseragaman dalam corak perbelanjaan seluruh isi rumah.
- ii. Kualiti barangan dan perkhidmatan dalam "bakul penggunaan" adalah tidak berubah.

Setiap item dalam "bakul penggunaan" ini merupakan barangan dan perkhidmatan selalu digunakan dan menjadi pilihan orang ramai.

Pemilihan item adalah berasaskan kepada nilai penggunaan yang diperolehi melalui HES. Barangan dan perkhidmatan ini akan dikelaskan kepada 12 kumpulan utama dan mempunyai 'wajaran' atau nilai pemberat yang berbeza-beza merujuk kepada kecenderungan atau kepentingan sesuatu barangan atau perkhidmatan itu menjadi pilihan isi rumah. Semakin banyak perbelanjaan isi rumah ke atas sesuatu item tersebut, semakin tinggi nilai peratus wajarannya.

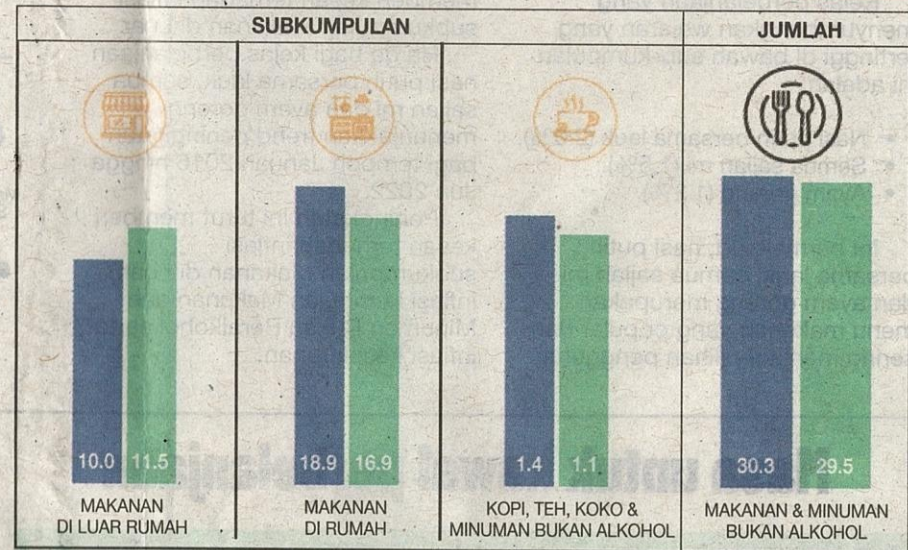
Daripada 12 kumpulan utama tersebut, kumpulan Makanan dan Minuman Bukan Alkohol mempunyai wajaran terbesar yang merangkumi 29.5 peratus daripada keseluruhan bakul perbelanjaan barangan dan perkhidmatan oleh pengguna isi rumah. Perbelanjaan di bawah kumpulan ini boleh dibahagikan kepada tiga pengkelasan utama seperti berikut:

Makanan Di Luar Rumah (*Food Away from Home - FAFH*) dilihat menjadi pilihan utama dengan kadar 11.5%, iaitu meningkat 1.5 mata peratus berbanding tahun 2010 (10.0 peratus). Peningkatan ini

menunjukkan kecenderungan isi rumah untuk makan di luar rumah berbanding pembelian item makanan bagi tujuan penyediaan makanan siap untuk dimakan di rumah.

Wajaran subkumpulan makanan & minuman bukan alkohol

WAJARAN	
2010	2018



Pengkelasan di bawah kumpulan makanan & minuman bukan alkohol



16.9%
MAKANAN DI RUMAH



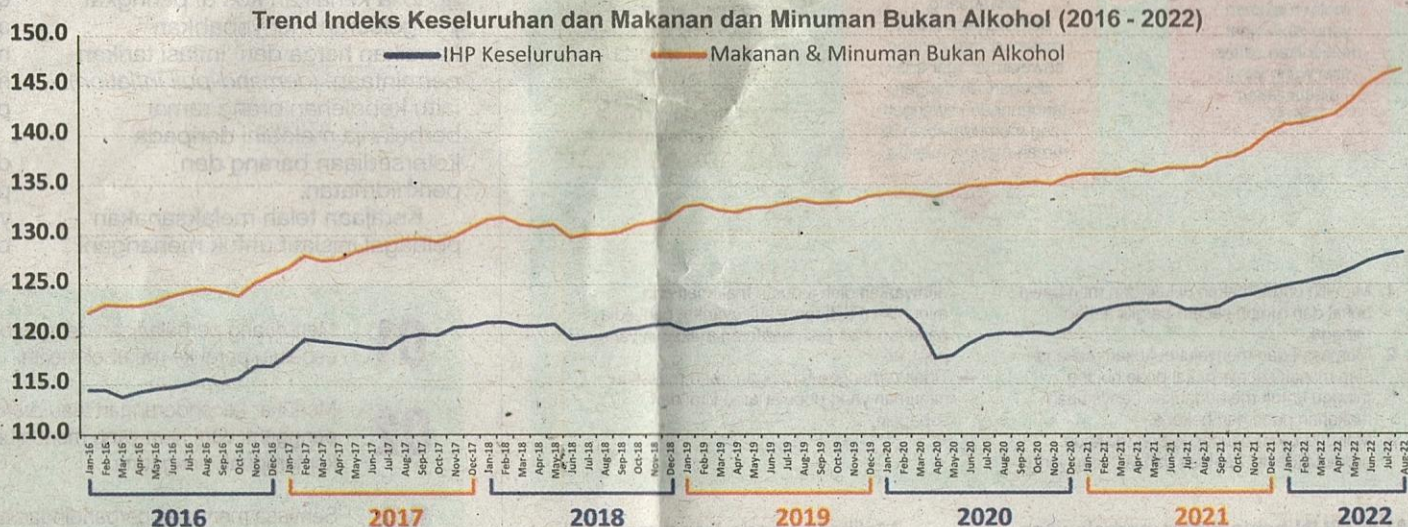
11.5%
MAKANAN DI LUAR RUMAH



1.1%
KOPI, TEH, KOKO & MINUMAN BUKAN ALKOHOL

Indeks harga pengguna & inflasi bagi kumpulan makanan & minuman bukan alkohol

Memandangkan sebilangan besar isi rumah di Malaysia berbelanja lebih banyak untuk makanan dan minuman, harga makanan cenderung menjadi antara sumbangan tertinggi terhadap kenaikan inflasi secara keseluruhan. Jurang peningkatan harga kumpulan makanan berbanding keseluruhan dilihat semakin laju bermula pada 2016 dan semakin melebar sehingga tahun 2022.



JURANG yang melebar ini bermaksud kadar peningkatan harga bagi item makanan meningkat dengan lebih tinggi dan cepat berbanding item-item lain dalam bakul tetap barangan dan perkhidmatan yang digunakan oleh isi rumah.

Dengan nilai wang yang sama, isi rumah kini hanya dapat membeli kuantiti item makanan yang lebih sedikit berbanding dahulu. Terdapat banyak faktor yang menyebabkan berlakunya peningkatan harga makanan di pasaran, antaranya seperti:

- Faktor permintaan dan penawaran iaitu apabila permintaan terhadap barangan dan perkhidmatan meningkat

- serta mengatasi kemampuan kuantiti pengeluaran barangan dan perkhidmatan oleh pembekal, peningkatan harga akan berlaku.
- Peningkatan kos logistik dan pengangkutan antarabangsa (seperti caj perkhidmatan kargo udara dan kontena, caj gudang serta caj perkhidmatan lain di pelabuhan).
- Penyusutan nilai mata wang ringgit Malaysia berbanding mata wang utama dunia.
- Kenaikan harga komoditi global seperti minyak mentah (terutamanya petroleum); jagung, kacang soya, gandum dan lain-lain.
- Perubahan cuaca dan bencana alam.

- Kegiatan manipulasi harga.
- Peningkatan kos pengeluaran yang lain (seperti kos buruh, kos alat ganti, kos pembungkusan dan lain-lain).

Selain itu, faktor kebergantungan negara terhadap bahan makanan yang diimport turut menyumbang kepada peningkatan kos penyediaan makanan.

Data daripada DOSM menunjukkan nilai import makanan negara semakin meningkat setiap tahun, iaitu RM63.7 bilion direkodkan pada 2021 berbanding RM55.5 bilion pada 2020.

Secara tidak langsung, keadaan ini juga menyebabkan negara amat terdedah kepada faktor-faktor global yang di luar kawalan seperti:

- Inflasi yang diimport iaitu inflasi yang berlaku di negara sumber.
- Perubahan polisi yang berlaku di negara sumber seperti sekatan eksport bawang oleh negara India berikutan banjir yang berlaku di negara tersebut dan syarat ketat yang dikenakan Amerika Syarikat dalam pengeluaran soya.
- Penyusutan bekalan komoditi di peringkat global berikutan cuaca kering yang berterusan, kemarau yang berpanjangan, wabak penyakit (Wabak Selesema Burung HPAI dan Wabak Demam Babi Afrika), simpanan stok global yang rendah, permintaan yang tinggi dari industri tertentu yang diburukkan lagi dengan prospek pengeluaran yang perlahan dan tidak menentu.